Ч. 11. Львôвъ, Вторникъ 28 сѣчня (9 лютого) 1886. Рôчникъ VII.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Бκбліотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попереднє застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ Просимо поспѣшити съ ôтновленьемъ предплаты, щобы мы могли управильнити накладъ и высылку.

Мысли по Соймѣ.

IV.

Послѣдна сесія Сойму подала намъ кôлька дуже пригôдныхъ случаѣвъ змѣркувати нынѣшній ôтносины Полякôвъ до Русинôвъ, той настрôй, якій панує мѣжь соймовыми представителями поодинокихъ польскихъ партій въ краю. Тымъ поученій, мы можемо нынѣ орієнтуватися на дорозѣ дальшихъ нашихъ праць и змагань народныхъ.

Въ галицкôмъ Соймѣ бачимо мѣжь Поляками три бôльшій партіи: правицю, центръ и лѣвицю.

Правицю складаютъ „станьчики“ и „подоляки“, люде засадъ крайно консервативныхъ, шляхта-феодалы, котрій бажали-бъ политичне, суспôльне и церковне житье цѣлои Галичины, обохъ половинъ, рускои и мазурскои, взяти пôдъ опѣку польскихъ дворôвъ и єзуитôвъ. Тая партія має найбôльшій вплывъ, бо єи репрезентанты верховодятъ въ „колѣ“ польскôмъ у Вѣдни, въ палатѣ панôвъ, єи одинъ репрезентантъ єсть австрійскимъ министромъ скарбу, а другій директоромъ „Länderbank-у“... Органами тои партіи єсть въ Краковѣ „Czas“, а у Львовѣ „Przegląd“.

Тая партія єсть для Русинôвъ найнеприхильнѣйша. До неи то належатъ всѣ тѣ бесѣдники, що пôдчасъ дебаты надъ внесеньемъ пос. Романчука промовляли въ той спôсôбъ, що або цѣлкомъ негували Русь, або хочь признавали єи, то стояли за тымъ, що она будь-що-будь муситъ принати культуру польску и потонути въ мори польскôмъ. Просимо собѣ пригадати лише промовы послôвъ Торосевича, гр. Голѣвского, гр. Станислава Тарновского, и другихъ.

Тіи панове стали зовсѣмъ на таке становище супротивъ Русинôвъ, на яке станувъ кн. Бисмаркъ супротивъ Полякôвъ въ Прусахъ. Якъ у кн. Бисмарка интересъ нѣмецкій вымагає, щобы не дати розвиватись польскому елементови въ Прусахъ, такъ у п. Торосевича и у гр. Голѣвского интересъ польскій вымагає, щобъ не дати розвиватисъ рускому елементови въ Галичинѣ. Якъ кн. Бисмаркъ завѣряє, що простый нарôдъ польскій въ Прусахъ лояльный и спріяє германизмови, а ворогомъ германизму єсть тôлько нелояльна шляхта польска, такъ пп. Торосевичъ и Голѣвскій завѣряютъ, що лояльный простый нарôдъ рускій радъ цѣлою душею полонизмови, а тôлько нелояльна интелигенція руска — якъ сказали тіи панове: „шизматична и нигилистична“ — стає тому на перешкодѣ. Кн. Бисмаркъ, щобы зробити ладъ съ „нелояльною“ шляхтою польскою въ Прусахъ, може ужити и радикального средства, н. пр. може, — якъ повѣдає — посвятити и сто милiонôвъ, щобъ выкупити у шляхты землю а осадити на нѣй колонистôвъ-Нѣмцѣвъ, — нашій пп. Торосевичъ и Голѣвскій, розумѣеся, чогось подôбного радикального уже не зроблятъ въ Австріи съ „нелояльною“ рускою интелигенцією, бо на стôлько не маютъ силы, — але на скôлько ихъ вплывъ сягає, они готовій все зробити, щобъ тôлько запобѣгати зростови небезпеченьства. Они опираются выборови одного Русина до Выдѣлу краєвого; они кричатъ „nie pozwalam“, коли йде о признанье Русинамъ права учитися въ школахъ по руски; они перший пôдносятъ руку, коли йде о субвенцію Змартвыхвстанцямъ на ихъ „фабрику *правдивыхъ* Русинôвъ“; они такъ дуже запобѣгаютъ, щобы не полагоджено справы вирильныхъ голосôвъ при выборахъ, — и т. д. Того рода панове помалу стараются и колонизувати руску часть Галичины Мазурами, але що при тôмъ грає ролю не тôлько одно „добро публичне“, але въ многихъ выпадкахъ и власна збанкрутована кишеня, то й не диво, що тая колонизація якось имъ не ведеся и Мазуры замѣсть благословити, проклинаютъ своихъ „добродзьеѣвъ“...

(*Дальше буде.*)

Фантова лотерія на „Дѣвочій Институтъ“ въ Перемышли.

Складки на здвигненье „Института дѣвочого“ въ Перемышли покôнченій и вѣнчались слѣдуючимъ результатомъ: I) При помочи Преп. оо. деканôвъ зложено въ архіепархіи Львôвскôй готовыми грôшми 861·39 зр.; въ епархіи Перемыскôй 3363·13 зр. въ епархіи Станисл. 665·91 зр. — разомъ 4.890 зр. 43 кр. Фантôвъ зôбрано во всѣхъ трехъ еп.: 143+823+87 штукъ, — разомъ 1.053. Найбôльшій датки вилынули ôтъ комитету перемыского (191 зр.), о. Ив. Михалевича въ Коссова (62 зр.), комитету коломыйского (51 зр.), о. Ив. Давидовича зъ Радехова (73 зр.), М. Мигуловича зъ Чорной (50 зр.), ком. ярославского (60 зр.), А. Пундикевича зъ Ваньковы (50 зр.) и о. Прухницкого зъ Турки (65 зр.). II) Ôтъ обывателѣвъ долѣшной Австріи вплынуло 907·50 зр. и 462 штукъ фантôвъ (межи тымъ зъ министерства просвѣты 288 шт. фантôвъ, а ôтъ гр. Таффого 400 зр.); зъ горѣшной Австріи 30 зр.; зъ Сольногорода 1317·47 зр.; зъ Стиріи 94·92 зр. и 23 штукъ фантôвъ; зъ Тиролю и Передаруляну 45·92 зр. и 70 фантôвъ; зъ Чехъ 16.824·10 зр. и 1768 штукъ фантôвъ (найбôльше изъ всѣхъ провинцій); зъ Моравіи 7121·19 зр. и 4 фанты; зъ низшого Шлезка 2.316·78 зр. и 45 фантôвъ; зъ Галичины (кромѣ высше выказаныхъ) 4·260·30 зр. и 2306 фантôвъ; зъ Буковины 1986·61 зр. и 272 фантôвъ; зъ Угорщины 1224·79 зр. и 9 фантôвъ; зъ другихъ державъ 20 зр.; всего: 41 040·01 зр. и 6.012 штукъ фантôвъ. III) Значнѣйшими фантами, взглядно датками грошевыми на закупно тыхъ-же причинились: Єго Святôсть папа Левъ XIII., Єго Вел. цѣсарь Францъ Іосифъ I., цѣсарева нѣмецка Августа, архикнязѣ Кароль-Людвикъ, Альбрехтъ, Вильгельмъ, Отто Францъ, Фридрихъ Маріянъ и Фердинандъ тосканьскій; архикнягинѣ: Гизеля, Марія Каролина, Марія Антонина, Адельгунда и Алиція тосканьска; княжна Ида Лихтенштайнъ и Людмила Одескали, гр. Таффе, д-ръ бар. Земялковскій, д-ръ Конрадъ, Трефортъ (минист. угор.), Бедековичъ (мин. хорв.), кард. Шварценбергъ и Симôръ, архіепископы галицкій Сильвестръ, Моравскій и Исаковичъ, еп. Ступницкій, другій епископы зъ провинцій австрійскихъ и деякі личности зъ шляхты австрійскои. Зъ галицкои шляхты причинились лишь гр. Сѣмиьскій-Левицкій, гр. Артуръ Потоцкій, гр. Стан. Голуховскій и бар. Ромашканъ. IV) Межи фантами находятся: срѣбный столовый сервисъ на 24 особы, такій-жь сервисы до кавы, срѣбній канделябры, свѣчники, кошики, цукорницѣ, годинники золотій, фортепияны, меблѣ, дѣла штуки, стрѣльбы, илюстрованій книги, рѣзьбы и другій предметы дорогоцѣнній и артистичній. V) Лотерія числитъ 110 головнѣйшихъ и 12.000 меншихъ выграныхъ. Вартôсть деякихъ выноситъ 1100, 1000, 500, 400, 300, 200 и 100 зр. VI) Тягненье наступитъ 28 грудня 1886 р. и ôтбудеся публично и пôдъ надзоромъ комисіи, въ котрои окладъ вôйдутъ такожъ ц. к. прав. комисарь и ц. к. нотарь. VII) Комитетъ ручитъ за правильне выданье выграныхъ фантôвъ на мѣсци и почтою за зворотомъ оригинального льоса. VIII) Всѣхъ льосôвъ єсть 200.000, кождый по 1 зр. а. в. IX) Сі льосы подѣленій на 2000 серій, кожда по 100 льосôвъ (перша ôтъ 1—100, друга ôтъ 101—200 и т. д.) X) Кождый льосъ грає на всѣ выграній и єсть заосмотреный сухимъ стемплемъ. XI) При тягненю будутъ поставленій три колеса щастя, въ котрыхъ перше мѣститъ 2000 нумерôвъ серій, друге нумеры всѣхъ 200.000 льосôвъ, а трете нумеры фантôвъ. Насамперед вытягнутся першимъ колесомъ 1300 серій, зъ котрыхъ кожда мѣститъ 100 льосôвъ; ôттакъ другимъ колесомъ вытягнутся нумеры льосôвъ, а заразъ третымъ колесомъ выграній фанты, припадаючій на поодинокій вытягненій нумера ажь до вычерпаня. XII) Вытягненій фанты будутъ выдаватись въ 8 день по тягненю за зворотомъ оригинальныхъ льосôвъ. Ôтобранье можна поручити другимъ особамъ, а льосъ выгрываючій переслати франко до льотерійного ôтдѣлу въ Перемышли. Высылка фанту почтою ôтбудеся на коштъ выгравшого. XIII) Списъ выграныхъ льосôвъ оповѣститося всѣмъ ц. к. и автономичнымъ урядамъ и органамъ занимавшимъ-ся розпродажею льосôвъ. XIV) Речинець до ôтбору выграныхъ фантôвъ уплывае по 45 дняхъ. Неôтобраный фантъ припадае въ корысть фонду „Института“. XV) Продажъ льосôвъ по высшôй цѣнѣ (надъ 1 зр.) зборонена; рôвно-жь не можна продавати льосы въ цѣли товариской гры съ выемкою лишь тогды, наколи число участникôвъ товариской гры рôвняєся числу призначеныхъ на то льосôвъ и игорна вкладка не єсть менша, якъ цѣна поодинокого льоса.

Знаючи велику вагу образованои женщины въ народѣ, знаючи высоку благородну цѣль, яку собѣ поставивъ комитетъ, намѣряючи заснувати „Дѣвочій Институтъ“ въ Перемышли; оцѣняючи достойно всѣ великій труды комитету льотерійного, на чолѣ котрого станули Єго Преосв. еп. Іоанъ

„До Ластôвки“ Ост. Нижанковского.

(По причинѣ рецензіи того дуету въ „Зори“ ч. 23 въ 1885 р., написаной Вп. П. Бажаньскимъ.)

Зъ причины браку правдиво фаховыхъ людей критика музикальна у насъ єсть або несправедлива або обмежаеся на похвалахъ. Критика, не выказуюча авторови добрыхъ або злыхъ єго сторôнъ и єго похибокъ, єсть безъ цѣли и може часто завести автора на бездорожье. Не выказаній бо похибки лишаются, а похвалы часто знеохочуютъ до дальшои працѣ. Правдива и безпристрастна критика єсть певнымъ керманичемъ, робитъ автора бачнымъ, заохочуе до працѣ въ выткненыхъ напрямахъ и чинитъ вытревалымъ до дальшои працѣ. А що творы музикальній молодого композитора Остапа Нижанковского всказуютъ на талантъ музикальный, то чуюся бути споводованымъ звернутися до рецензіи єго дуету „До Ластôвки“, написаной Всч. о. П. Бажаньскимъ въ „Зори“ ч. 23 зъ 1885 р., якъ и свое мнѣнье о нихъ высказати.

Рецензія о. Бажаньского складаеся въ двохъ частей. Перша має приготовити читателя, якъ то маеся приступати до оцѣнки „кождого музикального дѣла“, а друга часть єсть сама оцѣнка съ богато примѣтками о отнлю народнôмъ, модуляціи, и пр. Якъ о першôй такъ и о другôй части скажемо кôлька слôвъ.

Вп. рецензентъ зачинае часть першу такъ: „Якъ на тлѣ поезіи будуеся музика, то зачну въ-першу ôдъ поезіи, лишь не зъ литературнои а музикальнои стороны. Поезія, кажуть, се рôдна сестра музики, другіи кажуть, поезія се дѣвчина а музика се єи стрôй, а я докажу, що поезія се душа, а музика се єи тѣло. Вже то до гарнов, повнои огню поезіи знайдеся и гарный стрôй музики“ и т. д. — Мушу сказати, що съ такими порôвнанями для музики, якъ *дѣвчина* и *стрôй*, *душа* и *тѣло* я по першій разъ подыбуюся. Музика яко штука красна єсть собѣ якъ иншій красній штуки самостôйною, однаково найблизшою поезіи и справедливо єи сестрою поезіи назвати можна, нѣколи *строемъ* поезіи або *тѣломъ* поезіи. Музика має якъ кожда штука красна ôтрубно *форму* и *духа*, а хочь коли лучится съ поезією въ спѣвѣ, не можна єи „строемъ“ або „тѣломъ“ звати. Она выступае самостôйно, а лишь идучи въ парѣ съ поезією що-до мыслей пôдноситъ бôльше чувства поезіи. Кôлько-жь то маємо творôвъ, симфоній, сонатъ, увертуръ, квартетôвъ смычковыхъ, и т. д., въ котрыхъ музика не лучится съ поезією, однакъ тіи, яко самостôйній творы музичній, пôдъ взглядомъ духа и формы чувства нашій вповнѣ вдоволяютъ. А хотяй коли й лучится музика съ поезією въ спѣвѣ, то музика выступае таки самостôйно яко цѣлôсть выконана безъ слôвъ инструментами задержуе свôй власный характеръ и выражене чувство явно объявляе своими тонами. Зъ тои причины пôдъ одну и тую саму мельодію (пѣснь) легко дадутся пôдложити розличній стихи, выражаючій подôбну ситуацію. Нѣколи про-то на тлѣ поезіи не будуеся музика и огонь въ поезіи не все выкличе огонь въ музицѣ, а дуже часто стрѣчаемо до хорошои поезіи не конче добôрну музику и противно. Музика въ парѣ маe лише супровожати мысли поезіи, выступае все самостôйно. Порôвнанье музики съ *тѣломъ* або зô *строемъ поезіи* єсть неумѣстне и уймае гôдности музицѣ, яко штуцѣ красноô.

Дальше Вп. рецензентъ, приготовляючи читателя до оцѣнки „всякого музикального дѣла“, поучае поетôвъ, якъ они маютъ римувати и ритмувати поезію для спѣву. Зъ природы обдареному поетови легко плыве пôдъ вплывомъ враженя римъ и ритмъ стиха; але о такихъ, котрій перо потребуютъ згрызти, закимъ якій стихъ зримуютъ и уритмуютъ, въ поезіи нема мовы. Не можна однакъ такъ невôльничо вязати поезію до музики и противно. Уталантованый композиторъ дасть собѣ раду съ всякимъ стихомъ. М. Лисенко оспѣвавъ майже всѣ поезіи Шевченка. Кождый признаеть, що до поезій Шевченка не такъ легко дôбрати музику, а прецѣнь Лисенко по майстерски умѣвъ всюды дати собѣ раду. Най-же поеты собѣ своею дорогою стихи римуютъ и ритмуютъ, а музики нехай выбираютъ стихи найôтповѣднѣйшій свому чувству. — Въ кôнци Вп. рецензентъ, звернувши рѣчь цѣлу до правильного акценту у насъ неузаконеного (?), до ритму и риму въ поезіи, кôнчитъ на римахъ мужескихъ и женьскихъ пôдготовленье до всякого музикального твору. Чи сказане выстане, осудятъ самій читателѣ.

Въ другôй части каже Вп. рецензентъ такъ: „Поезію сю („До Ластôвки“) пок. Навроцкій не призначивъ для музики (?). П. Нижанковскому подобалася гадка поезіи, тому пôдобравъ єи пôдъ музику. Въ нѣй владѣе чувство, а где чувство, тамъ маете вже и музику (sic!), де єго нема, нема и мѣсця для музики.“ — Поезіи безъ чувства не понимаємо. Найлучше надаєся для музики лирична поезія, однакожь часто стрѣчаємо епичну поезію въ музицѣ, укладану въ речитативахъ. Знаємо пок. Навроцкого яко щирого рускаго патріота и писателя на поли економичнôмъ, а хвилями пробуючи своихъ силъ на поли поезіи, уложивъ патріотичный стихъ „До ластôвки“ цѣлкомъ правильно. То теплe чувство патріотичне подобалося п. Нижанковскому и ôнъ гôдно перепровадивъ мысли поезіи въ музицѣ и удачно оспѣвавъ милою мельодією мысли Навроцкого. До лиричныхъ частей дôбравъ ôтповѣдну мельодію, умѣвъ застосовативсь и до драматичныхъ частей, епичній надѣливъ речитативомъ. Не видно однакъ нѣгде въ поезіи погрѣшностей противъ риму и ритму, котрій пôоля гадки Вп. рецензента п. Нижанковскій „тріолями“ обминавъ. Тонацію дôбравъ композиторъ до мельодіи якъ найотвѣтнѣйше; инша, хочь бы пôвъ тона низша або высша тонація, була бы для силы голосу хиблена, — непотрѣбно отже взываe Вп. рецензентъ композитора, абы для невправныхъ пяниотокъ змѣнивъ тонацію о пôвъ тона высше або низше, бо композиторъ власне робивъ для вправныхъ пяниотôвъ, а хто невправный, нехай учится. Такожь несправедливый замѣтъ робитъ Вп. рецензентъ композиторови, яко-бы ôнъ не знавъ значеня recitativ-а и яко-бы recitativ мавъ вплывъ „на змѣну темпа“; скорше recitando маe вплывъ. Recitativ може выконатись такъ въ скорôмъ якъ и въ повôльнôмъ темпѣ а такожь и въ темпѣ, приписаномъ для цѣлого твору; не потреба отже по recitativ-ѣ змѣняти темпо (1-mo tempo). Своею дорогою справедливо замѣчае Вп. рецензентъ, що recitativ въ

Ступницкій, можемо нынѣ, коли цѣле жизненне для нашого народу дѣло есть майже на окôнченю, всѣмъ нашимъ Всеч. Родимцямъ закупно сихъ дѣйсно дешевыхъ льосôвъ лишь якъ найгорячѣйше припоручити. Буде се лепта, котра выдасть въ своѣмъ часѣ сторичный плôдъ духовый, буде се и памятникъ нерукотворный для патріотичныхъ иниціяторôвъ сего дѣла. Въ пересвѣдченю про-то, що кождый Русинъ и безъ нашои принуки пôшле охотно 1 зр. до льотерійного комитету въ Перемышли, желаемъ всѣмъ участникамъ щастя до найкрасшои выгранои. Редакція наша охотна посередничити и посѣдае льосы на продажь. Звертаемо лишь увагу, що при присылцѣ 1 зр. на закупно льосу належитъ прислати и 15 кр. а. в. на рекомандовану высылку.

Двѣ промовы о. Н. Сѣчиньского

при буджетѣ шкôльнôмъ о фикційныхъ, нѣбы зъорганизованыхъ школахъ и о Тернопôльскôмъ инспекторѣ окружнôмъ.

I.

Комисія буджетова выказала на пôдставѣ выказôвъ, предложеныхъ черезъ краеву Раду шкôльну, число ново-заложеныхъ шкôлъ. Єсмь въ прикрôмъ положеню, що мушу звернути увагу на то, що межи школами, выказаными въ алегатѣ А., яко зъорганизоваными ще въ роцѣ 1884, фигуруютъ мѣсцевости, котрî до нынѣ не маютъ школы. Повторяю ще разъ, що пôдъ числомъ пятымъ „Łubianki wyższe“ выказано, що школа зôстала зъорганизована въ роцѣ 1884 и 1 лютого въ житье увôйшла а еи фактично и до нынѣ нема, а на доказъ того освѣдчаю, що пôдчасъ рускихъ святъ, якъ я бувъ дома, пріѣхали делегаты громады и радилися мене, що маютъ зробити съ тымъ, що натискаютъ, абы будынокъ на школу наймати. Нема будынку, нема учителя, нема школы, а она фигурує яко зъорганизована въ роцѣ 1884 и кредитъ на ню ухвалюєся ôтъ 1884 р. Дальше есть друга така школа, на папери тôлько зъорганизована межи выказаными школами филіяльными, а мушу сказати, що въ моѣмъ повѣтѣ збараскôмъ бôльше есть такихъ выпадкôвъ. Я не хочу дальше въ домыслы запускатися, дальше конклюзіи вытягати, щобы не потребувати просити кождого зъ послôвъ, щобы справдивъ выказъ изъ свого повѣта. Я хочу приняти, що то помылка. Пôдъ числомъ шестымъ шкôлъ филіяльныхъ суть „Łubianki niższe“ яко школа зъорганизована въ роцѣ 1884; въ рубрицѣ „Szkoła wejdzie w życie“ есть павза. Отожь не знати, коли она вôйде въ житье. Теперь по освѣдченю п. гр. Баденіого можна вносити, що за 7 лѣтъ т. е. въ остатнôмъ часѣ, до котрого назначивъ запровадженье шкôлъ у всѣхъ селахъ. Межи школами, зъорганизоваными въ р. 1885 знайшовъ я „Terpiłówka“, котра то школа пôсля выказу увôйшла въ житье 1 вересня. Що до тои школы освѣдчаю, що до сего часу есть доперва пертрактація въ тоцѣ, абы споводувати громаду купити грунтъ або хату наймити. Дальше „Hniliczki“ школа зъорганизована въ роцѣ 1885; такожь мушу освѣдчити, що школы нема, яко членъ Выдѣлу повѣтового маю якъ найдокладнѣйшу вѣдомôсть о тôй справѣ. Жалую, що не взявъ я доказу съ собою. Отже въ Гниличкахъ школы нема, хотяй тутъ написано, що она 1 вересня 1885 р. въ житье увôйшла. Отже я не могучи зъорієнтуватися, не могу ставити внесеня, змѣряючого до того, щобы рубрики зменшити, бо я вѣрю, що сума, ухвалена на тую школу въ остаточнôмъ часѣ, если не буде ужита на дотацію, то буде заощаджена. Потѣшаюся, що и справозданье пôднесло, що въ рубрицѣ дотаціи суть найбôльшî заощадженя. Що бôльше — куситъ мене, абы я межи увагами моими и межи увагами комисіи буджетовои зробивъ певне навязанье. То значитъ: може бути, що суть высокî заощадженя, — не диво! Школы на паперѣ фигуруютъ яко зъорганизованî, а въ житю ихъ нема, мимо того, що на паперѣ выказано, що они пôдъ певною датою вже увôйшли въ житье. Не дивота, що — о кôлько спадае на краевый фондъ — пересѣчна утриманя однои школы, знизилася на 140 и кôлька золотыхъ.

II.

Я просивъ о голосъ, щобы ôтповѣсти п. Баденіому. Передовсѣмъ мушу сконстатувати, що п. Бадені дуже помылився, коли казавъ, що громада Лубянки, найбогатша, належитъ до тыхъ, въ котрыхъ молодѣжь не умѣе читати. Въ Лубянкахъ $^2/_3$ старыхъ людей умѣе читати и писати. Лубянки есть одна зъ найинтелигентнѣйшихъ громадъ на Подôлю; она утримуе ôтъ 40 лѣтъ школу, але приватну. Я зъ того виджу, що п. Бадені не дуже втаемниченый въ хôдъ справы, коли казавъ, що Лубянки читати и писати не умѣютъ. Не знаю, чи п. Бадені потрафивъ переконати панôвъ, що то знамя раціональнои господарки: выказувати певнî мѣсцевости въ выказѣ ново-зъорганизованыхъ шкôлъ мимо того, що не впроваджено тамъ шкôлъ въ житье, менша о то, зъ якои причины, чи то зъ причины рекурсôвъ, чи якои другои. Пытаюся, чи его ôтповѣдь переконала панôвъ, що жаданье кредиту въ рр. 1884, 1885 и нового 1886 р. для шкôлъ фикційныхъ, котрыхъ нема, чи то належитъ такожь до порядного господарства? — осудѣтъ самî.

П. Баденіого нема тутъ, а я бы хотѣвъ ему ad usum подати деякî обывательскî рады. П. Бадені яко ôтличный господарь и финансистъ бувъ-бы далеко лѣпше занявъ и выповнивъ свое мѣсце въ Радѣ шкôльнôй, коли бы бувъ занявся порядкованьемъ справы финансовои, а не педагогично-дидактичною стороною дѣяльности Рады краевои. Коли-бы бувъ тымъ отвѣтнымъ его заводови дѣломъ занявся, то бувъ-бы певно перестерѣгъ и не допустивъ, абы въ выказахъ ново-зъорганизованыхъ шкôлъ вписувано школы фикційнî, т. е. школы, котрыхъ не введено въ житье. Що до мого вплыву, котрый хотѣвъ п. Бадені заангажувати на користь интенцій краевои Рады шк., щобы впровадити новî школы, то маю честь заявити, що не тôлько въ згаданыхъ громадахъ, але въ цѣлôй Тернопôльщинѣ и Збаражчинѣ, длятого що належатъ до окружнои Тернопôльскои рады, объявляются найбôльшî перешкоды при организаціи шкôлъ.

Минувшого року, якъ и нынѣ мавъ я честь сказати, що мимо моеи доброи волѣ и симпатіи для шкôльництва, мимо того, що въ освѣтѣ виджу едину дорогу до лѣпшои будучности, то однакожь мои силы за слабî, якъ довго могуча протекція буде засланяти того Веніяминка, (окружного инспектора п. Михаловского) котрый стягнувъ на себе odium въ цѣлôмъ повѣтѣ, не тôлько межи учительствомъ, але и межи селянами. Найлѣпшимъ доказомъ того есть фактъ, що майже $1^1/_2$ року комисія окружнои рады працювала въ згаданыхъ селахъ, записавши богато паперу протоколами, але до нѣякого результату не довела, а все черезъ те, що могуча протекція высше ставитъ особу надъ справу. Не тôлько межи рускими громадами але и мазурскими школа не мае популярности въ Тернопôльщинѣ. Шкôльництво не зыскуе на тôмъ, що на его чолѣ стоитъ чоловѣкъ, о котрôмъ говорятъ, що бракъ ему такту, зыскуючого симпатію у громадъ, бракъ ему такту въ поведеню съ нами и въ поведеню съ учителями, котрыхъ, людей интелигентныхъ, трактуе негôдно и робитъ имъ найбôльшî пакости!

Кромѣ организованя шкôлъ новыхъ — тому панови все удаеся, помимо того, що я доказавъ документами ясно, що ôнъ позволивъ собѣ фальшиво толкувати уставу. Мимо того его засланяе можна протекція, а я кажу, на руки. п. Баденіого, що въ интересѣ шкôльництва и совѣтникôвъ краевыхъ власнôмъ лежитъ, щобы насъ увôльнено ôтъ того организатора и провôдника освѣты!

ДОПИСИ.

Зъ Яворова.

(*Клясификація въ конвиктѣ ЧЧ. сс. Василіянокъ*) зъ минувшого пôвроку шкôльного выпала не менше блескучо, якъ и попередныхъ лѣтъ. Всѣхъ конвикторокъ въ тôмъ роцѣ есть 37. Зъ тыхъ 33 Русинки а 4 Польки; и такъ: въ II кл. есть 5, въ III кл. 7, въ IV кл. 9, въ V кл. 7, въ VI кл. 4, въ VII кл. 2, а въ VIII кл. 3. Зъ тыхъ одержали степень ôтличный: Софія Тимкевичь, Марія Козакевичь зъ III кл.; Мальвина Левицка, Ольга Козакевичь, Марія Ильницка, Єлена Куцѣль, Наталія Тимкевичь, Софія Фолисъ, Наталія Мацюракъ, Мальвина Сиротиньска, Емилія Гавранъ въ IV кл.; Єлена Пасѣчиньска, Єремія Шеховичь, Ванда Куманецка зъ V кл.; Ольга Куманецка, Константина Кульматыцка, Олимпія Лопушаньска зъ VI кл.; Юлія Алиськевичь, Северина Черкавска зъ VII кл.; Софія Кравсъ, Мальвина Ôльшаньска и Стефанія Думинъ зъ VIII кл. Прочіи-же: Єлена Ильницка, Єлена Шихъ, Юлія Желехôвска, Марія Алиськевичь, Ольга Хлопецка зъ II кл.; Єлена Желехôвска, Наталія Петровска, Павлина Райфъ, Софія Подолиньска и Зиновія Чапельска зъ IV кл.; Ярослава Думинъ, Ирена Чачковска, Анна Кульчицка, Владислава Волкъ зъ V кл.; Єлена Фрайндъ зъ VI клясы — одержали первый степень.

Додати належитъ и то, що нашî конвикторки заслугуютъ на похвалу за поступы такожь и въ грѣ на фортепянѣ, въ науцѣ ручныхъ робôтъ и танцѣвъ. Зъ лекцій музики, удѣлюваныхъ имъ кождого дня талантливою учителькою, всѣ въ загалѣ охотно користаютъ; поодинокî конвикторки ôтграютъ досыть вправно и труднѣйшî кавалки. Дуже часто устроюются тутъ вечерки пописовî зъ музики. Признати належитъ такожь великій даръ веденя и порядокъ въ закладѣ нашихъ ЧЧ. инокинь. Не тôлько я зауважавъ, але и ôтъ богато иншихъ людей я чувъ, що въ нѣякôмъ конвиктѣ анѣ кляштори конвикторки не маютъ такого довѣрія и любови до своихъ настоятельокъ, якъ въ нашôмъ конвиктѣ; тутъ дѣтинѣ здаеся, яко-бы она була въ домѣ своихъ родичѣвъ; тутъ не дасться зауважати щось примусового, а все съ охотою, для того и минутка часу не змарнуеся, бо навѣть въ хвили ôтпочинку дѣти занимаются або ручною роботою або наукою танцю.

Жаль тôлько, що нашî ЧЧ. инокинѣ за для скудныхъ своихъ доходôвъ не можутъ бôльшого конвикту удержувати, що принесло-бы велику користь для народу нашого. Не менше закинути належитъ и нашимъ рускимъ родичамъ, що то свои дѣти по чужихъ конвиктахъ та кляшторахъ умѣщаютъ и дорого платятъ за то, щобы дѣти ихъ колись своеи рôднои мовы цуралися, де противно въ нашôмъ конвиктѣ заледви 16 зр. мѣсячно платится, а користь есть хотяй-бы лишь тая, що дѣтина не потребуе мучитися надъ чужимъ языкомъ а образуеся дальше въ своѣй рôднôй мовѣ.

Зъ Перемышля.

(*Потреба рускои гимназіи въ Перемышли.*) Великого шуму по всѣхъ усюдахъ наробило внесенье пос. Романчука. Заговорили про насъ и свои и чужî. Насъ, мешканцѣвъ Перемышля, очевидно найбôльше интересувала справа рускои гимназіи въ Перемышли. Тымчасомъ тои гимназіи якъ не було, такъ и нема. Мы всѣ гадали, що якъ уже правительство жадало для Русинôвъ гимназіи въ Перемышли, то оно буде и отъ-отъ и въ наше ôконце засвѣтитъ сонце, и у насъ розбудится нове житье, спорохнѣлый пень пуститъ свѣжî лѣторосли. А такого спасительного сонця мы чаемо съ великою нетерпеливостею.

Бо Перемышль ще лише тôлько рускій, що надъ нимъ уносится его минувша слава. Имя Снѣгурского есть тымъ тализманомъ, що не давуснути на вѣки рускому имени. Перемышль теперь твердо-руске мѣсто, — тожь думавъ-бы хто, що коли вже „народовцѣ“ нѣчого не мѣшаютъ, то тутешнî „твердî“ Русины десь такъ ôтгортаютъ „налетѣлости польскî“, що ажь упрѣли въ тои тяжкои працѣ, але таки доконали свого, таки можутъ бути примѣромъ иншимъ гôродамъ едино-спасительнои Руси ажь до Камчатки. Але такъ не есть. Вже не говорю про рôзнî „rad ы“ и „wydział-ы“, — ну, звычайно, Поляки маютъ тамъ за собою силу физичну, — але бо навѣть тамъ, де-бы Русины могли выступити публично, якъ то буває въ прочихъ мѣстахъ галицкои Руси, — тутъ и того годѣ добачити. Десь по иншихъ мѣстахъ бодай въ мясницѣ даютъ про себе Русины чути, а тутъ и того нема. „Сецесія“ въ цѣлôмъ того слова значеню! Маемо вправдѣ „Бесѣду“, але тôлько що маемо; до неи мало хто й загляне. Дасть свою вкладку и думае кождый, що вже и збувъ свôй патріотизмъ. А пôйдешь мѣстомъ, то не знаешь, чи ты въ Краковѣ, чи таки на Руси. На склепахъ не знайдешь, крôмъ въ „Народнôй Торговлѣ“ нѣ на лѣкъ рускои вывѣски; въ склепѣ дивлятся на тебе великими очима, якъ зачнешь говорити по руски (по тутешному ще завсѣгды по „хлопски“). Навѣть кореспонденційнои картки рускои не все и всюды дôстанешь. Отъ идутъ гимназіясты; думаешь, що бодай теперь середъ нихъ почуешь руске слово. Тажь Русинôвъ до 300 въ Перемыскôй гимназіи. Але де тамъ! Плати дуката за руске слôвце, чи его вчуешь! Коли бъ не заѣзжій якій священикъ та нашъ любезный „Проломъ“ на „Бесѣдѣ“, то мы бы и не знали, що суть якî Русины на свѣтѣ, та щось тамъ межи ними дѣеся. Ну, не дивуватися Перемыскому духовеньству нашому, бо звычайно, якъ мовлятъ, ему не вôльно мѣшатися въ политику, то и спитъ собѣ здорово. Але-жь бо тутъ и свѣтскихъ Русинôвъ не мало! Тажь навѣть одинъ посолъ рускій, и то ще не абы-якій, жіе межи нами, дыхае тымъ воздухомъ, що и мы!... Интелигенція Перемыска руска говоритъ дома по польски, — по руски хиба якъ забудеся або муситъ; а вже за передмѣщанъ и не говорѣмъ. Тôлько по руски чуютъ, що проповѣдь въ церкви. Годѣ намъ и годѣ поступити крокъ напередъ! Якъ подумати, що на противнôмъ кôнци галицкои Руси въ „мягко“-рускôмъ гôродѣ Тернополи бье житье горячою струею, а мы „твердî“, но хиба въ снѣ, то той Полякъ, що намъ пôдъ бокомъ, выдаеся далеко страшнѣйшимъ. Отъ и бачите, на що намъ баглося рускои гимназіи въ Перемышли. Мы думали, що завитаютъ до насъ свѣжî силы, мы оживемъ, ôтродимося. А такъ...

Щ бы Вамъ яко-тако доповнити образъ нашои нужды, то розкажу Вамъ ще де-що про нашу гимназію. Якъ хто читавъ цифры, вказуючî на число ученикôвъ рускои народности въ Перемыскôй гимназіи, то кождому серце забило живѣйше, що росте така сила Даждбогова внука. Но якъ придивимося, якимъ покармомъ ихъ годуютъ, щô заступае имъ руску

дуетѣ нѣколи не приходитъ, а стишокъ „До ластôвки“ въ загалѣ бôльше надаесь для одного голосу (solo) якъ для двохъ (duetto).

Дальше каже Вп. рецензентъ такъ при рецензіи *модуляціи*: „Найблизшою цѣхою народности въ спѣвахъ по-при тяглу мельодію есть модуляція переплетена найблизшими тонаціями, а въ народныхъ пѣсняхъ дуръ зъ перемѣною въ моль (?). Объемъ народности въ музицѣ есть узкій“ (?). — Вп. рецензентъ думае на тôмъ мѣсци певно то, що Нѣмцѣ зовутъ „im Volkston“, а Поляки sielanka (das Ländliche), котру старалися композиторы въ своихъ творахъ наслѣдувати, а особливо Gounod въ хорѣ селяньскихъ дѣвчатъ, повертаючихъ зъ працѣ въ оперѣ „Фавстъ“, Flotow такъ само хоръ дѣвчатъ-служниць въ оперѣ „Марта“, Монюшко такъ часто въ оперѣ „Галька“, нашъ Вербицкій въ безсмертнôмъ хорѣ повертаючихъ косарѣвъ въ „Пôдгôрянахъ“, и иншî; щô однакъ значитъ въ народныхъ *пѣсняхъ* дуръ съ перемѣною въ моль“, — того годѣ менѣ поняти. Кôлько то маемо народныхъ пѣсень лише въ *дуръ* а кôлько лише въ *моль*? Вправдѣ дуже часто въ нашихъ пѣсняхъ лучатся дуръ съ паралельною або найблизшою спорôдненою въ моль тонаціею, але сама тая перемѣна не есть ще характеристикою нашои народнои пѣсни анѣ еи стилю.

Дальше каже Вп. рецензентъ: „Въ короткихъ арійкахъ, призначеныхъ для розвеселеня, для забитя часу (?!), милои товарискои забавы при фортепянѣ есть мѣсце и можна съ повною цѣхою народности тî арійки прикрасити, але въ аріяхъ оперетковыхъ а ще бôльше оперовыхъ муситъ музика сягнути дальше, ширше и глубше.“ — Кожда музика, утворена до поезіи, повинна кореспондувати съ чувствами, выражеными въ поезіи, не потребуе бути „прикрашувана“ якою тамъ цѣхою народности. Кождый композиторъ, котрый хоче промовити до духа своеи народности, муситъ опирати свои творы на пôдставѣ народныхъ пѣсень, котрî суть найбôльшимъ „заплоднюючимъ факторомъ“ его мотивôвъ и фантазіи, — инакше минеся съ цѣлею. Тои максимы держалися всѣ композиторы, котрî позыскали черезъ то славу свѣтову и музику своеи народности высоко двигнули.

Дальше Вп. рецензентъ каже: „Часто подыбуемо композиторôвъ, що рускî чувства и по нѣмецки и по французски, лишь не по руски выражаютъ.“ — Жаль дуже, що Вп. рецензентъ не означивъ намъ близше творôвъ музичныхъ въ такôмъ дусѣ писаныхъ и не вымѣнивъ композиторôвъ, котрî въ тôмъ разѣ провинили. Понеже той самый закидъ робитъ Галичанамъ при спосôбности оцѣнки квартету Нижанковского „Гуляли“ *) и М. Лисенко, славный украиньскій композиторъ, и понеже се найбôльше можна ôтносити до вельми заслуженыхъ композиторôвъ нашихъ М. Вербицкого и И. Лавровского, то я въ сѣмъ разѣ чуюся бути споводованымъ близше справу выяснити.

У насъ въ Галичинѣ до р. 1833 не чувъ нѣхто руского музикального твору. Въ церкви спѣвали „сомолôвкою“, а питомцѣ генерального сѣменища у Львовѣ пописувалися спѣвомъ званымъ „ерусалимкою“ *). Доперва коли бл. п. еп. Іоанъ Снѣгурскій за вплывомъ свого капеляна и професора богословія Іосифа Левицкого спровадивъ псальмы и пѣсни до св. бож. Литургіи безсмертного композитора руского Димитрія Бортняньского и нанявъ учителя спѣву Алойзія Нанкого, Галицка Русь першій разъ учула въ церкви душу и серце трогаючій рускій спѣвъ музикальный. Ентузіязмъ бувъ не до описаня, всѣ загально славили той прекрасный спѣвъ рускій. Пôдъ вплывомъ сего спѣву появилися нашî першî галицко рускіи композиторы Михаилъ Вербицкій и Иванъ Лавровскій, котрî своими творами музикальными будили у насъ духа руского, любовь и охоту до свого рôдного.

Творы Бортняньского запалили огонь для музики въ талантливôй душѣ Вербицкого и Лавровского и выкликали неугасиму жажду до дальшихъ студій на поли музики. Ôтносины ихъ не дозволяли имъ удатися за границю до консерваторій, та мусѣли свою жажду заспокоювати въ Галичинѣ. (Конець буде).

Викторъ Матюкъ.

*) Гл. Примѣтка при рецензіи въ „Зори“ дуету „До Ластôвки“. М. Лисенко муситъ бути мало обзнакомленый съ нашими ôтносинами и съ литературою музичною а подôбный судъ мôгъ выдати хиба на пôдставѣ кôлькохъ квартетôвъ нашихъ композиторôвъ.

*) О тôмъ спѣвѣ спôмну ще пôзнѣйше въ „Исторіи о розвою спѣву въ Галичинѣ“.

грудь матери, то приходится лишь рукою махнути. Въ библіотецѣ для ученикôвъ не знайдешь хочь-бы на лѣкъ рускои книжки. А рускій языкъ выкладаютъ такъ, що й сказати соромъ. „Малорускій языкъ — то абсурдумъ. Ôнъ добрый тôлько для хлопа, а для высшого сословія, то вже обще-русскій. Для того украиньскй писателѣ писали по малоруски лишень за молоду, — звычайно горячй головы! — а опôсля всѣ въ общерускôмъ языцѣ.“ А на тематъ задачѣ „Темнй (sic!) стороны повѣстей Марка Вовчка“ таке говорится: „У Марка Вовчка нема жаднои идеѣ. Кождый, що читае его повѣсти, буде бачити свѣтъ лишень въ чорныхъ краскахъ, стае пессимистомъ. Они провадятъ до соціялизму...“ Тожь чи дивниця, що въ Перемыскôй гимназіи Шевченка не читаютъ, бо нѣбы то часу забракне (якъ се було тамтого року въ VII-мôй клясѣ, а сего року въ VIII-мôй не доповнено), а въ VII-мôй клясѣ доперва теперь XVII вѣкъ зъ рускои литературы традуеся?

Бачучи такй злиднѣ, чи-жь подивуетесь, що мы якъ каня дощу выжидали заснованя рускои гимназіи въ Перемышли! Думалося: чей-же повѣе живый вѣтерець, освѣжитъ заспаныхъ, прочиститъ воздухъ! Тымчасомъ Поляки поставили на своѣмъ и тѣшатся: очевидно имъ съ нынѣшнымъ станомъ въ Перемышли дуже выгôдно; нашй „проломленй“ головы ликуютъ, що „коли мое не на верха, то лучше нехай буде нѣ менѣ, нѣ тобѣ“; а мы мусимо задоволитися моральною побѣдою, и дальше жити надѣею на красшу будучнôсть!

Зъ Рогатына.

(*Ôтозва до честныхъ братôвъ дякôвъ.*) Изъ далекихъ и близькихъ сторôнъ Галичины и Буковины отримую листы, котрыми честнй братя мене запытуютъ, що дѣеся съ справою дякôвъ, ихъ организаціи и съ статутами, котрй мали вже въ житье увôйти, и котрыми занятися и пôдъ свôй покровъ взяти обѣцяли пôдчасъ интронизаціи Впр. Митрополитъ Сильвестеръ. Зъ тыхъ листовъ видко, що то есть живненне пытанье, пекуча справа, бо ходитъ о то, абы и тая кляся нашои суспôльности була забезпечена въ своѣмъ удержаню, а якъ буде забезпечена, будутся до неи горнути люде достойнй. Справа дякôвъ выходитъ теперь яко цѣлкомъ нова, бо до сего часу побожный духъ христіянъ утримувавъ дякôвъ, выпосажувавъ, будувавъ для нихъ хаты, дававъ огороды, а теперь духъ побожности ослабъ, обовязки же дякôвъ въ церкви до вымогôвъ часу побôльшилися а удержанье зменшилося. Отожь теперь надъ тою справою треба всесторонно застановитися. То вымагае часу, науки, оглядности, свѣдомости обставинъ, и для того проволѣкаеся.

Я вложенои на мене ЧЧ. братями справы не засыпляю, але подрôбно, що роблю, не оголошую, чекаючи щасливои хвилѣ, въ котрôй наша доля може взяти рѣшучій оборотъ. Суджу однакъ, що здѣлаю ЧЧ. братямъ милу услугу, коли донесу, якъ теперь стоитъ наша справа. Вô второкъ 26 л. сѣчня 1886 бувъ я у Впр. Митрополита Сильвестра и у деякихъ Впр. крылошанъ, котрй тою справою займаются. Впреосвященый, якъ звыкло, дуже ласкаво приняли нашу депутацію, а Преосв. Юліянъ Пелешь, епископъ станиславôвскій, такожь благосклонно промовили за нами до Впр. Митрополита. Впреосвященый зарядили, щобы тую справу взяти вже на засѣданье 28 сѣчня 1886, де статуты нашй обговоренй, черезъ газеты оголошенй будутъ и Выс. ц. к. Намѣстництву до затвердженя подадутся. Отожь прошу ЧЧ. братôвъ о ласкаву терпеливôсть; а я не залишу о кождôй важнôй змѣнѣ и о ходѣ дѣлъ завѣдомити, але, кôлько могу, запевняю, що пôдъ такъ сильнымъ покровительствомъ, яке мы маемо въ лици Ихъ Впреосвященьства митр. Сильвестра, наша справа буде приведена до пожеланого щасливого кôнця.

Рогатынь, 30 сѣчня 1886. — *Илія Бойкевичь*, секретарь збору дякôвъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*З. Засѣданье рады державнои.*) Закимъ приступлено до порядку дневного сего засѣданя, поставивъ пос. Фигль внесенье о змѣнѣ §. 35 закона о внѣшныхъ ôтносинахъ правныхъ католицкои церкви въ тôмъ напрямѣ, щобы всѣ католики, котрй платятъ податокъ а проживаютъ въ одной парохіи, становили такожь одну громаду парохіяльну. Ôттакъ предложило правительство проектъ будовы взглядно закупна грунтôвъ пôдъ будынки урядовй для дирекцій почтъ и телеграфôвъ въ Краковѣ, Львовѣ, Чернôвцяхъ, Тріестѣ, Боценъ, Тріентѣ и въ Роверeдо. Капиталъ потрѣбный на сй будовы предкладае правительство въ загальнôй сумѣ 1,700.000 зр. — Зъ порядку дневного приступлено до выбору президіи палаты. Выбрано д-ра Смольку 279 голосами. На першого вице-президента выбрано гр. Ришарда Клямъ Мартиница, котрого выбрано 167 голосами; въ загалѣ отдано на его выбôръ 276 картокъ, зъ котрыхъ однакожь 105 було бѣлыхъ. Другимъ вице-президентомъ выбрано посла Хлюмецкого 257 голосами; картокъ при сѣмъ голосованю ôтдано 273, а зъ тыхъ було лишь 11 бѣлыхъ. Дальше приступлено до выбору комисій економичнои и шкôльнои. До першои выбрано послôвъ: Пабстмана, Бояковско, Кайцля, Шиндлера, Саляшека, Шукля, Лупула, Спаура, Хшановского, Смаржевского, Высоцкого, Тышкевича, Онишкевича, Сохора, Гуденуса, Просковеца, Оберндорфера, Пернерсторфера и др.; до другои выбрано межи иншими: Чарторыйского, Черкавского, Дѣдушицкого, Хотковского, Савчиньского, Ѣречека, Зиса, Тоннера, Клюня и др. — Предложенье правительства въ справѣ забезпеченя робôтникôвъ на случай нещастя ôтослано до комисіи промысловои; внесенье о змѣнѣ поступованя екзекуційного ôтослано до комисіи правничои; внесенье Киндермана о выкупнѣ ческои зелѣзницѣ пôвнôчнои ôтослано до комисіи зелѣзничои. Ôттакъ мотивувавъ пос. Фетеръ свое внесенье, вымѣрене противъ приписôвъ, пôсля котрыхъ мясо зъ пôдозрѣнои худобы, наколи по зарѣзаню покажеся здоровымъ, вôльно продавати лишь на мѣсци. Внескодавець доказувавъ, що такй приписы зовсѣмъ не зарядятъ заразѣ худобы а навѣть противно, властителѣ справедливо пôдозрѣнои худобы не доносятъ о тôмъ властямъ и стараются якъ найскорше свою худобу продати. Ôтповѣдно до жаданя внескодавця ôтослано внесенье до комисіи економичнои. — Пос. Шенереръ предложивъ опôсля цѣлый рядъ внесень, вымѣреныхъ на знесенье свободы журналистичнои и такъ жадае ôнъ: щобы газетамъ вôльно було передруковувати лишь урядовй справозданя зъ нарадъ парляментарныхъ и розправъ судовыхъ; друге внесенье дотыкае спростовань неправдивыхъ вѣстей, трете жадае зарадженя ширеню неморальности черезъ газеты, а въ четвертôмъ жадае Шенереръ, щобы правительство навѣтъ взяло инсераты въ свôй монополь. Внесеня сй поперли послы зъ скрайнои лѣвицѣ и декотрй зъ клюбôвъ ческого, Лихтенштайна и Гогенварта. По сѣмъ заповѣвъ президентъ палаты слѣдуюче засѣданье на нынѣ. Порядокъ дневный сего засѣданя есть слѣдуючій: 1. Перше читанье предложень правительства: а) въ справѣ ôтписаня податку грунтового при шкодахъ елементарныхъ; б) о змѣнѣ закона о заступництвѣ въ радѣ державнôй, дотыкаючого округôвъ выборчихъ въ Австріи долѣшнôй (мѣстъ и громадъ сельскихъ); в) о змѣнѣ ординаціи выборчои въ мѣстахъ ческихъ, въ 6 сельскихъ округахъ выборчихъ въ Галичинѣ; г) о торговельнôй угодѣ съ Сіямомъ; д) о законѣ противъ соціялистôвъ; ж) о управильненю ремѣсла будовельного; з) о ставленю будынкôвъ для дирекцій почтъ и телеграфôвъ. 2) Справозданье комисіи для ненарушимости посольскои въ справѣ пос. Супука. 3) Перше читанье пос. Еконера о будовѣ зелѣзницѣ у Вѣдни и 5) перше читанье внесеня пос. гр. Коронинього о змѣнѣ ординаціи выборчои до рады державнои и о установленю трибуналу для справджуваня выборôвъ.

(*Зъ клюбôвъ парляментарныхъ.*) Ухвала клюбу нѣмецкого въ справѣ высланя подяки кн. Бисмаркови выкликала, якъ мы вже доносили, велике розъяренье въ клюбѣ нѣмецко-австрійскôмъ и сталася причиною, що клюбъ сей постановивъ зовсѣмъ ôтлучитися ôтъ клюбу нѣмецкого. Такъ отже опозиція розбилася. Клюбъ нѣмецко-австрійскій ухваливъ по довшôй нарадѣ слѣдуючу резолюцію до клюбу нѣмецкого: „Клюбъ нѣмецко-австрійскій, котрый завсѣгды на самôмъ передѣ своеи задачѣ ставляе оборону интересôвъ нѣмецкого народу въ Австріи, уважае ту справу яко внутрѣшну житя державного. Коли клюбъ нѣмецкій противъ угоды съ клюбомъ нѣмецко-австрійскимъ о спôльнôмъ поступованю въ пытаняхъ политичныхъ ухваливъ односторонно манифестацію, супротивляючуся повысшôй ухвалѣ и черезъ то довѣвъ до основнои змѣны дотеперѣшныхъ тѣсныхъ ôтносинъ обохъ клюбôвъ, то клюбъ нѣмецко-австрійскій застерѣгае собѣ взяти пôдъ розвагу свои ôтносины на будуще до клюбу нѣмецкого“. „N. fr. Presse“ доказуе, що повысшу резолюцію треба уважати яко рѣшуче розôрванье союза, якій доси оба клюбы вязавъ и що непорозумѣнье зовсѣмъ не залагодится черезъ то, що клюбъ нѣмецкій замѣсть адресы съ подякою ухваливъ лишь слѣдуючу резолюцію: „Члены австрійскои палаты послôвъ, належачй до клюбу нѣмецкого, перенятй задачею бороненя завсѣгды народныхъ интересôвъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ вытаютъ передовсѣмъ высказанй въ послѣдныхъ бесѣдахъ нѣмецкого канцлера, кн. Бисмарка, ясне зрозумѣнье небезпеченьства, яке грозитъ зô стороны Славянщины нѣмецкому народовы, такъ въ его цѣлости якъ и въ его окремыхъ частяхъ. Въ виду узасадненыхъ силою фактичныхъ условій внутрѣшныхъ ôтносинъ Австріи до державы нѣмецкои, муситъ всяке скрѣпленье національного почутя въ Нѣмеччинѣ довести такожь и до скрѣпленя Нѣмцѣвъ въ Австріи въ ихъ тяжкôй боротьбѣ. Задивляючись такъ на справу, почуваются члены нѣмецкого клюбу до обовязку высказати щиру подяку за пôдоймаючій доказъ силы народного почутя въ бесѣдахъ кн. Бисмарка въ дняхъ 28 и 29 сѣчня с. р.“

(*Законъ о соціялистахъ*), котрый вже нынѣ въ першôмъ читаню прійде передъ палату послôвъ, а котрый въ першôмъ своѣмъ видѣ, въ якôмъ появився бувъ минувшого року, выкликавъ не мале негодованье середъ суспôльности цѣлои державы, зôставъ въ послѣдныхъ часахъ значно змѣненый въ комисіи, вызначенôй спеціяльно для сего закона. Артикулъ и §. 1 сего закона звучитъ теперь такъ: Завязуванье товариствъ, о котрыхъ на пôдставѣ фактôвъ можна допускати, що они будутъ служити цѣлямъ соціялистичнымъ и вымѣренй суть на переворотъ державный и суспôльный, мае бути заборонене. §. 7 каже, що власти краевй маютъ право усунути голову цехôвъ, касъ запомоговыхъ и касъ для хорыхъ и приказати розписати новый выбôръ. Наколи однакожь и сей спосôбъ покажеся безсильный, а товариства тй ведутъ и дальше агитаціи соціялистичнй, то товариства тй маютъ бути поставленй пôдъ контролю державну. Въ арт. 1, §. 10. обмежено кару за участь въ товариствахъ соціялистичныхъ на той случай, наколи се дѣеся съ повною свѣдомостею. Зборы въ часѣ выборôвъ въ справѣ нарадъ надъ выборами не пôдлягаютъ законамъ о правахъ зборôвъ. Въ арт. 3 прійшовъ новый параграфъ, въ котрôмъ сказано, що посѣданье тайныхъ друкарень въ цѣли выдаваня загально небезпечныхъ письмъ соціялистичныхъ навѣть въ такôмъ случаю, коли той, що ширитъ такй письма, не знае змѣсту тыхъ письмъ.

(*Зъ комисій парляментарныхъ.*) Комисія буджетова залагодила въ пятницю титулъ „тютюнъ“ и „субвенціи и дотаціи“. Титуломъ неопроцентованыхъ задаткôвъ на рѣчь фонду индемнизаційного вставлено для Галичины 2,625.000 зр. а для Буковины 372.000 зр. — Въ комисіи зелѣзничôй пос. Бѣлиньскій реферувавъ о петиціяхъ въ справѣ будовы зелѣзницѣ зъ Снятына до Городенки. Петиціи тй ôтступлено правительству до можливого увзглядненя.

Заграничнй Державы.

Ситуація на Балканѣ полѣпшилася значно въ послѣдныхъ дняхъ и есть надѣя на удержанье мира. Головно до дотеперѣшного положеня причинилася щасливо довершена унія болгарска и найновѣйша постава кабинету Глядстона супротивъ Греціи. Акты о уніи болгарскôй розôслала Порта всѣмъ державамъ и есть надѣя, що всѣ пріймутъ еи прихильно. Одна лишь Россія, котрôй кн. Александеръ попсувавъ пляны черезъ свою звязь съ Туреччиною, дивитъ дуже неприхильно на довершене дѣло. Пôсля „Nar. List.“ есть царь рѣшучо противный уніи особистôй межи Болгаріею а Румеліею; унію ту уважае царь лишь за туманенье султана, державъ европейскихъ а навѣть самои Болгаріи. Россія буде попирати лишь унію реальну, котра лишь сама може запоручити не тôлько миръ на пôвъостровѣ балканьскôмъ але и въ цѣлôй Европѣ. Рѣчь ясна, що Россія незадоволена сею уніею, але такъ само и ясно, що не зъ великои любови до Болгаріи але просто зъ власного интересу. Такъ якъ теперь рѣчи стоятъ, вплывъ Россіи въ Болгаріи зозсѣмъ упавъ; сполучена и велика Болгарія не потребуе оглядатися на помôчь Россіи, котру на случай потребы може такожь знайти въ Туреччинѣ. Теперь доперва стае яснымъ, для чого въ першôй хвили румелійскои ворохобнѣ, Россія такъ страшно кинулась на князя болгарского и ôтвернула ôтъ сего свою „благотворительну“ руку. — Довершенье уніи болгарскои праздновалося въ Софіи торжественнымъ богослуженьемъ, на котрôмъ бувъ присутный кн. Александеръ, всѣ министры и другй достойники; ôттакъ ôтбулася ревія а потому повѣдомивъ князь войско о сполученю Всхôднои Румеліи съ Болгаріею. — О переговорахъ въ Букарештѣ нема ще докладныхъ вѣстей; доносятъ лишь зъ Константинополя, що всѣ амбасадоры поручили однодушно Портѣ, щобы она при переговорахъ держалася якъ найточнѣйше угоды берлиньскои и щобы нѣякъ не жадала ôтшкодованя военного. Дальше поручили ѣй такожь, щобы не порушувала справы всхôдно-румелійскои яко справы внутрѣшнои и щобы передовсѣмъ поинформувала представителѣвъ державъ въ Букарештѣ о ходѣ переговорôвъ. — Въ Греціи настане имовѣрно значна змѣна, бо Глядстонъ приславъ до Атенъ урядову телеграму, въ котрôй дораджуе Греціи, щобы услухала рады державъ европейскихъ и не выкликувала вôйны, а ôнъ буде вже старатися, щобы Греція въ будущинѣ одержала ôтповѣдне ôтшкодованье.

НОВИНКИ.

— **Зъ причины празника Трехъ Святителѣвъ**, припадаючого въ четверъ, слѣдуюче число „Дѣла“ выйде въ суботу.

— **Въ справѣ конфискаты 6 числа „Дѣла“** одержали мы слѣдуючу допись: W Imeny Jeho Welyczestwa Cisaria! C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych riszył na pidstawi §. 489 i 493 zak. kar. i §. 37 zak. pras., szczo soderżanije artykułu, umiszczenoho w cz. 6 czasopysy „Diło“ z d. 16 (28) Ianuaria s. r. pid napysom „Hadky po sojmi“ zakluczajet w sobi znamena prowyny z §. 302 zak. kar i art. III. ust. z d. 17 hrudnia 1862. Cz. 8. z d. z. p. zatim oprawdana jest zariadżena czerez c. k. Prokuratora derżawnoho konfiskata toi czasopysy. W slidztwie toho riszenia zboronene jest dalsze rozpostranenie toho artykułu a zabranýj nakład maje buty znyszczenyj — powody: W inkryminowanim artykuli dobudżajet autor do nenawysty protiw hałyckomu sojmowi krajowemu i do nepryjażny protiw polakam w czim mistiat sia znamena prowyny z §. 302 zak. kar. i art. III ust. z 17 hrudnia 1862 Cz. 8 d. z. p. Lwiw dnia 3 lutoho 1886. — *Poglies.*

— **Загальнй зборы товариства ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ** ôтбудутся въ недѣлю дня 14 л. с. м. о год. $2^1/_2$ по полудни въ комнатахъ Товариства при ул. Краковской ч. 17 поверхъ II., на котрй всѣхъ Вп. членôвъ запрошуеся. — Ôтъ Выдѣлу тов. рем. „Зоря“. — *В. Нагôрный* голова.

— **Вокально декляматорскій вечеръ съ танцями въ Бережанахъ**, котрый устроивъ Выдѣлъ тамошнои „Рускои Бурсы“ дня 2 лат. лютого с. р. удався подъ кождымъ взглядомъ свѣтло. До кадриля ставало надъ 60 паръ и бавленося до 7 годины рано. Доходôвъ було 265 зр. 69 кр. Выдатки выносили 114 зр. 21 кр. Чистого доходу остало 151 зр. 48 кр., котрый буде ще побôльшеный, позаякъ значне число билетôвъ не зôстало ще оплачене. Всѣмъ, котрй до такъ свѣтлого успѣху причинилися чи то особистымъ появленьемъ на вечерку, чи надôсланьемъ належитости за высланй билеты, дальше паннѣ Т. Г. за прехорошу деклямацію, о. С. Л. за красный ôтчитъ зъ исторіи литературы рускои, Товариству любителѣвъ музики въ Бережанахъ за хорошій спѣвъ, якъ неменше Касину мѣщаньскому за ôтступленье салѣ, Касину урядничо-официрскому и иншимъ за вызиченье крѣселъ, бурмистрови п. Гертлерови за ôтступленье салѣ раднои — складае пôдписаный Выдѣлъ щиру и сердечну подяку. Невыгоды, якй показалися зъ причины малои салѣ, недостаточного числа танцерôвъ и злои обслуги, Комитетъ мимо найщирѣйшои волѣ усторонити не мôгъ, що П. Т. Гостѣ ласкаво охотятъ увзгляднити. — Бережаны 6. лютого 1886. *Мих. Соневицкій*, предсѣдатель Комитету.

— **Русины львôвскй бавлятся** Вечерокъ съ танцями мин. суботы на „Рускôй Бесѣдѣ“ удався ще красше, якъ попереднй Всѣ бавилися свободно и весело ажь до рана. До танцѣвъ стануло 54 паръ. Такожь удався послѣдный вечерокъ въ „Народнôмъ Домѣ“, було до 60 паръ. Слѣдуючои суботы ôтбудеся на „Рускôй Бесѣдѣ“ вечерокъ четвертый.

— **Подаеся до загальнои вѣдомости П. Т. Родимцѣвъ**, що зъ музикально-декляматорского вечерка, устроеного въ честь въѣзду и интронизаціи Преосв. Еппа киръ д-ра Юліяна Пелеша дня 28 студня 1885 (9 сѣчня 1886) въ Станиславовѣ вплынуло зъ розпродажи билетôвъ (вразъ съ надôслаными датками) brutto загаломъ 617 зр. 90 кр. Ôттягнувши ôтъ того выдатки на вечерокъ въ квотѣ 141 зр. 73 кр., остаесь чистого доходу 476 зр. 59 кр. на цѣль стипендіи имени Преосв. Еппа киръ Юліяна. Наддатки свои лично зложили або надôслали: Впр. о. пралатъ Сѣнгалевичь 5 зр., Впр. о. деканъ Олесницкій 20 зр. Впр. о. крыл. Подолиньскій 5 зр., Всч. о. И. Мардаровичь 1 зр. 20 кр: Вп. д-ръ Ключенко 30 кр. Комитетъ вечерка сего уважае своимъ пріятнымъ обовязкомъ, щиру зложити подяку прилюдно такъ П. Т. Гостямъ, що взяли участь въ тôмъ вечерку, якъ и Вп. пп. питомцямъ львôвского гр. к. сѣменища и прочимъ П. Т. Лицямъ обоего пола, що дѣятельно зволили причинитись до звеличаня сего вечерка. — Станиславôвъ дня 19 (31) сѣчня 1886. *Іоанъ Литвиновичь. Д-ръ Мелитонъ Бучиньскій.*

— **Ц. к. Рада шкôльна** затвердила одноголосно ухвалу такъ громады якъ и обшару двôрского, пана Володислава Федоровича въ Товстôмъ, що въ школѣ мѣсточка Товсте мае бути языкомъ выкладовымъ языкъ рускій. Есть то — по за Львовомъ — перша школа бôльше-клясова, руска.

— **Львôвска руска молодѣжь**, чуючи потребу дешевого выдавництва нотъ, почала выдавати ôтъ жовтня 1885 р. „Библіотеку музикальну“, котра выходитъ що мѣсяця поодинокими выпусками. До сего часу выйшли вже чотыри выпуски. Першій мѣститъ въ собѣ квартетъ О. Нижанковского „Гуляли“ и коштуе 20 кр.; другій хоръ мужескій Н. Вахнянина п. з. „Наша жизнь“, цѣна 20 кр.; третій „Молитва“, имнъ на сопраны и альты съ акомпаняментомъ фортепяну М. Лисенка, цѣна 15 кр.; а четвертый „Зъ окрушкôвъ“, квартетъ мужескій О. Нижанковского, цѣна 20 кр.— На пятый выпускъ выйде славна композиція Нѣщиньского „Закувала та сива зазуля“, а въ слѣдуючихъ будутся помѣщати що найдобôрнѣйшй кавалки такъ сольовй, якъ и дуеты на жѣночй и мужескй голосы на перемѣну съ квартетами. Кождый выпускъ въ окладинкахъ украшеныхъ народною выньетою, а кождый голосъ ôтбитый на окремôй картцѣ. Задачою того выдавництва есть розширити по всѣхъ, хочь-бы и найбѣднѣйшихъ рускихъ хатахъ руску пѣсню, загрѣти всѣхъ до щирои любови всего, щô свое, щô рôдне. Та пѣсня стане покликомъ до працѣ до бою, стане ôтрадою, потѣхою въ горю та недоли... Лети тому пѣсне, лунай далеко! а тебе всюда щиро повитаютъ, тебе пріймутъ Русины щирымъ серцемъ до своихъ хатъ! Гомони пѣсне, голосно, широко и далеко на славу рускои родины! — Замовляти выпуски якъ и пересылати предплату можна черезъ тов. „Просвѣту“ або редакцію „Дѣла“. Выдавництво проситъ всѣ рускй газеты о повторенье сего оголошеня. — *Выдавцѣ.*

— **На бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи** прислали: Вп. Свистунъ, лѣкарь зъ Тернополя 2 зр. 87 кр.; О. В. зъ Небыловець зъ Перемыского 2 зр; Впр. Николай Роздѣльскій зъ Сокаля 4 зр.; о. Корытко зъ Богатковець 50 кр.; о. Гриневскій ôтъ Братства церковного зъ Мельничь 2 зр.; Вп. Е. Грушкевичь, ц. к. адъюнктъ зъ Ниска 1 зр.; Вп. Кароль Пôдляшецкій, ц. к. адъюнктъ въ Золочевѣ зъ складокъ на забавѣ въ Топоровѣ 3 зр. 40 кр. Всѣмъ Добродѣямъ заявляю въ имени бѣдныхъ школярикôвъ сердечне спаси-Бôгъ! — *В. И.*

— **Податокъ ôтъ фортепянôвъ.** На засѣданю рады мѣста Львова поставивъ радный Супиньскій внесенье, щобы наложити податокъ на всѣхъ властителѣвъ фортепянôвъ у Львовѣ съ выимкою шкôлъ и учителѣвъ музики. Податокъ мае выносити ôтъ одного фортепяну 5 зр. рôчно, а дохôдъ зъ сего мае обернутися въ части на пôдмогу для товариствъ и шкôлъ музичныхъ, а въ части на шпиталь для дѣтей и неулѣчимо хорыхъ.

— **Ко д-ръ Копыцѣньскій** зложивъ на пораду тарнôвского еп. Лобоса свôй мандатъ до рады державнои, бо думае, що далеко користнѣйше зможе свôй часъ зъужити, працюючи на катедрѣ теологичнôй и въ товариствѣ ремѣсникôвъ „Тарнôвска Зоря“.

— **О. Іоанъ Чапельскій**, парохъ въ Попеляхъ

именованый префектомъ наукъ при львôвскôй духовнôй семинарiи.

— **Кс. Стояловского** засуджено знôвъ на три днѣ арешту. Кс. пралатъ бувъ засужденый зъ разу въ куликôвскôмъ судѣ за нарушенье чести п. Іос. Байсаровича, писаря громадского зъ Перемиловокъ, на три днѣ арешту або на заплату кары 15 зр. Кс. Стояловскiй внѣсъ однакожь противъ того рекурсъ до краевого суду у Львовѣ а судъ сей змѣнивъ первôтный засудъ на отôлько, що засудивъ кс. пралата на три добы арешту и не позволивъ заступити арештъ карою грошевою.

— **Доплата скарбу державного** до галицкихъ зелѣзниць державныхъ есть за рôкъ 1885 о 1 милiонъ бôльшою якъ за рôкъ 1884. Дохôдъ на лупкôвскôй зелѣзници зменшився минувшого року о 40.000 зр. Дохôдъ на зелѣзници Кароля Людвика на линiи Львôвъ-Пôдволочиска есть о 260.000 зр. меншiй. Дохôдъ на зелѣзници Львôвско-Черновецкôй бувъ 1885 р. ажь о пôвъ милiона меншiй якъ року 1884.

— **Монополь** фабрикацiи сѣрникôвъ мае бути запровадженый въ Румунiи. Правительственна фабрика сѣрникôвъ мае бути збудована въ Букарештѣ.

— **Зелѣзница до Слободы Рунгурскои.** Будову тои зелѣзницѣ зъ Коломыѣ до згаданого мѣсця поручено фирмѣ Линдгiмъ и Комп.

— **Депутацiя предсѣдателѣвъ обохъ польскихъ товариствъ господарскихъ**, львôвского и краковôского, мае въ аситенцiи кôлькохъ ще иншихъ личностей удатися до Вѣдня, щобы просити Є. В. цѣсаря о зарадженье рôльничôй кризѣ въ Галичинѣ и о выеднанье впровадженя въ житье резолюцiй послѣдного вѣча рôльничого, котре ôтбулося сеи осени у Львовѣ.

— **„Czytelnia akademicka“.** Сенатъ университету львôвского поручивъ д-ру Пилятови перевести дисциплинарне слѣдство противъ членôвъ выдѣлу польского товариства академичного „Czytelnia akademicka“ за те, що ôнъ окликавъ членôвъ товариства на загальнiй зборы по-за муры университету.

— **Баль однорочныхъ охотникôвъ** ôтбудеся у Львовѣ дня 16 л. лютого. Єсть се першiй баль у Львовѣ однорôчныхъ охотникôвъ. Господынями сего балю будутъ мѣжь иншими княгиня Турнъ-Таксисъ и панѣ намѣстникова Залеска.

— **„Alliance Izraelitte“.** Баронъ Гиршъ жертвувавъ 1 милiонъ франкôвъ на заснованье для галицкихъ жидôвъ ремѣсничои школы на взорець школы въ Дроговыжи коло Миколаева. Заснованьемъ тои школы мае занятися высше выписане товариство. То само товариство дôстало ôгъ якогось вѣдень ского банкера по 5.000 зр. черезъ 20 лѣтъ на заснованье жидôвскихъ колонiй рôльничихъ въ Галичинѣ. Уже въ половинѣ марта с. р. мае повстати така колонiя десь на Подолiю. Згадане товариство заснувало такожь въ Станиславовѣ (де оно отворило свою филiю) школу елементарну жидôвску и оголосило вже конкурсъ на учителѣвъ. Товариство то удержуе такожь своимъ коштомъ 40 ученикôвъ, котрi ходятъ до реформованого хайдеру.

— **Поляки** задумуютъ основати въ Вѣдни часопись въ языцѣ нѣмецкôмъ, котра-бы заступала польскi интересы, такъ само якъ „Politik“ заступае интересы Чехôвъ.

— **Самоубiйство.** Передъ кôлькома днями застрѣлився въ однôй Львôвскôй касарни однорочный охотникъ Оссовскiй. Говорятъ загально, що причиною самоубiйства була секатура зô стороны комендантôвъ. По тôй причинѣ власти войсковi розпочали слѣдство, щобы выкрити станъ рѣчей и властиву причину самоубiйства.

— **Въ Колодѣвцѣ**, коло Станиславова, выбухаютъ дуже часто огнѣ. Передъ мѣсяцемъ згорѣла загорода церковного старшого брата, опôсля пôдложено огонь пôдъ двôръ, а 3 с. м. згорѣла коршма съ 4 штуками рогатои худобы, сѣномъ и господарскими знарядами. Огонь, здаеся, бувъ такожь пôдложеный.

— **Министеръ торговлѣ** затвердивъ выбôръ Альфреда Гавзнера на предсѣдателя а Адольфа Быка на мѣсто предсѣдателя палаты торговельнои и промысловои въ Бродахъ на рôкъ 1886.

— **При доповняючôмъ выборѣ** до городеньокои рады повѣтовои выбраный зъ бôльшои посѣлости бар. Мик. Ромашканъ.

— **Чорный лисъ.** Зъ Перемышляньокого доносятъ намъ, що минувшого тыждня убивъ п. Ф. Б. въ селѣ Лагодовѣ на ловахъ чорного лиса. Єсть то незвычайный оказъ лиса въ нашôмъ краю, бо лисъ чорный (Canis argentatus) находится лишь дуже далеко на пôвночи а навѣть рѣдко стрѣчаеся и въ глубокôй Россiи; футро зъ него цѣнится дуже дорого.

— **У Львовѣ** мае бути заложене нове кладовище на янôвскôмъ передмѣстю.

— **Въ угорскôмъ министерствѣ** просѣты выкрыто дефравдацiю отемплёвъ, котру поповнювано вже систематично ôтъ 16 лѣтъ. Слѣдство выказало, що виновникомъ бувъ урядникъ рахунковый А. Отъ, котрый ôтобравъ собѣ житье заразъ на першу вѣсть о такôмъ результатѣ слѣдства.

— **Также именованье.** Графъ Войтѣхъ Дѣдушицкiй, властитель Єзуполя, Сѣлця, Ольшаницѣ и т. д., посолъ до сойму краевого и до рады державнои именованый почтмайстромъ въ Єзуполи.

— **Титулъ графскiй** надавъ цѣсарь Романови зъ Михалова Михаловскому.

— **Опорожнене мѣсце нотаря** въ Сѣнявѣ. Самбôрско-перемыска палата нотарiяльна розписуе на то мѣсце 4-недѣльный конкурсъ.

— **Дрôбнi вѣсти.** Є. В. цѣсарь жертвувавъ зъ своихъ приватныхъ фондôвъ: на будову школы въ Медвежи, пов. дрогобыцкого, 50 зр.; громадѣ Мушкарôвъ, пов. борщѣвского, на будову школы 50 зр.; громадѣ Охонѣвъ, пов. рогатыньского на 50 зр.; громадѣ Охонѣвъ, пов. рогатыньского на докôнченье будовы школы 100 зр.; зложеному тяжкô хворому бувшому инвалидови Юркови Туркою недугою бувшому инвалидови Юркови Туркови зъ Угринова, въ пов. калускôмъ, 10 зр. — Въ Лондонѣ звѣнчавъ дня 2 лютого Глядстонъ варденъ. Заразъ по вѣнчаню мусѣвъ Глядстонъ ити на конференцiю, щобы зложити новый кабинетъ.

Вѣсти зъ Аепархiи Львôвскои.

На конкурсъ до ч. 8142 розписана ухвалою зъ дня 4 лютого 1886 р. кап. Наварiя дек. щирецкого, речинець назначеный до 1 цвѣтня 1886.

Въ пропозицiю на Ольхôвку дек. перегиньского принятi оо.: 1. Юхновичъ Игнатiй зъ Помонятъ; 2. Андрѣй Грыбъ зъ Пôдгôрокъ; 3. Козакъ Іоанъ зъ Калуша.

Сотрудництво приватне одержавъ въ Солонцѣ дек. щирецкого новопоставленый пресвитеръ о. Петро Крипякевичъ.

Додатокъ особистый въ сумѣ 100 зр. рôчно на три роки одержавъ о. Николай Гошовскiй въ Блюдникахъ.

Митрополичiй ординарiятъ призначивъ новопоставленого пресвитера о. Евгенiя Грабовича на мѣсце докторанда св. Богословiя у Вѣдни и вставився до намѣстництва о удѣленье квоты 50 зр. на покрытье коштôвъ дороги до Вѣдня,

Вѣсти зъ Епархiи Перемыскои.

Еп. консисторiя вставилася до ц. к. намѣстництва що-до каноничного поставленя о. Игнатiя Малика на капеляню Гôрко, дек. перемыского.

Завѣдательство парохiи Сулимôвъ, дек. куликôвского получивъ о. Іоанъ Крыницкiй, сотрудникъ зъ Нового села, о. Сѣлецкiй Александеръ, ново-поставленый пресвитеръ, получивъ завѣдательство парохiи Радоцина, дек. дукляньского о. Яцѣвъ Алекс. ново-поставленый пресвитеръ, получивъ сотрудництво въ парохiи Нове село, дек. куликôвского.

Переписка Редакцiи и Администрацiи

Всч. А. В. въ Стрѣляковѣ. 3 зр. за I. чверть року одержали. Дякуемо. — **Пчт. Читальня въ Гаяхъ старобродскихъ.** Мы Вамъ высылали правильно; днесь высылаемо въ-друге. — **Вп. А. Г. въ Зборовѣ.** Зъ присланыхъ грошей лишився 1 зр. на 1886 рôкъ. — **Вп. М. С. въ Луцѣ.** За 1885 рôкъ ще 2 зр. — **Всч. С. Б. съ Черниховѣ.** Зъ присланыхъ грошей лишився 1 зр. на 1886 рôкъ. — **Всч. А. К. въ Лысôвцяхъ.** Грошѣ получили. О учителя для Вашихъ дѣтей будемо довѣдуватися, бо на разѣ не знаемо.

Надôслане.

21 професорôвъ университету и сотки практичныхъ лѣкарѣвъ розбирали швайцарскi пигулки аптикаря Р. Брандта и признали ихъ яко пріятный, певный и нешкôдливый лѣкъ. То повинно-бы выстати для всѣхъ, котрi ще сомнѣваются о сѣмъ знаменитômъ лѣку и средствѣ домовômъ, треба лишь уважати, щобы одержати правдивый препаратъ съ пôдписомъ Р. Брандта.

Ц. к. уприв. галиц. акцiйный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продае по курсѣ дневнôмъ

5% Листы Гипотечнi

1523 9—? якъ также

5% Премiованi листы Гипотечнi

Порученя зъ провинцiи выконуе ôтворотною почтою безъ провизiи.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1563 116—?

Специяльности и универсальнi средства,

французскi и иншi, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншi фирмы оповѣщуванi.

Женщина

въ середнôмъ вѣку глядае мѣсця на провинцiи для подаванья початковои науки фортепяну и веденя дѣвчат. Ôтносячись въ сiмъ дѣлѣ (подаючи свои услôвя) можутъ интересованi до о. Стефановича у Львовѣ (улиця Рускa ч. 3.)

Признану загально найлучшу

масу до запусканя пôдлогъ

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке

у Львовѣ. 1519 22—0

Перепродуючимъ даемо ôтповѣдный рабатъ.

Поѣзды зелѣзничi

Годины въ обвôдкахъ означуютъ нôчну пору ôтъ 6 въ вечеръ до 6 рано, часъ пôсля годинника львôвского.

Ôтъ 1 листопада 1885.	Поѣздъ скорый	Поѣздъ особов.	Поѣздъ мѣшан.	Поѣздъ мѣшан. и льокаль
Зелѣзницѣ державнi.				
До Львова приходятъ:				
Зъ Гусятына, Станиславова, Хирова и Стрыя	— —	4 35	— —	— —
Зъ Хирова и Стрыя	— —	1 25	— —	— —
Зъ Станиславова, Хирова и Стрыя	— —	8 25	— —	— —
До Станиславова приходятъ:				
Зъ Гусятына	— —	8 55 и 5 57	— —	— —
Зъ Звардоня и Стрыя	— —	8 22	— —	— —
Зъ Звардоня, Львова и Стрыя	— —	6 11	— —	— —
Зô Львова ôтходятъ:				
До Стрыя	— —	7 30	— —	— —
До Стрыя, Хирова, Станиславова, Гусятына	— —	11 45в 7 30	— — — —	8 —
Зъ Станиславова ôтходятъ:				
До Стрыя, Львова и Звардоня	— —	10 —и 6 48	— —	6 50
До Гусятына	— —	10 20	— —	

Плынне **Золото** Плынне **Срѣбло**

до позолочуваня и направы рамъ и предметôвъ зъ дерева, металю, порцеляны и скла; до посрѣблюваня всякихъ предметôвъ металевыхъ. Кождый може позлôтку и посрѣбку накладати съ найбôльшою легкостею на всякiй предметъ. Цѣна фляшки скорои позлôтки або скорои посрѣбки 1 зр. за послѣплатою або попереднымъ присланьемъ готôвки (такожь въ маркахъ почтовыхъ)

у Leopold Epstein in Brünn (Mähren). 1554 6—10

Щобы выступити противъ всякои обманы анонсовои сполучилися **межинародне Товариство Ескпортове и Товарова Спôлка Викторiя**, щобы розсылати всякi **товары гумовi, занавѣсы, диваны, шовковi покрывала, обрусы и дерги на конѣ** черезъ свого генерального заступника, пана Беренфельда, такожь и высокоповажанымъ ôтбирателямъ приватнымъ по сталыхъ цѣнахъ фабричныхъ за попереднымъ присланьемъ готôвки зелѣзницею або за послѣплатою почтовою.

Диваныки Викторiя, съ взорами звѣрятъ або цвѣтôвъ зр. 2·80, **Викторiя обрусы** съ френдзлями, найновѣйшi взоры зр. 2·20 и 3·40. **Викторiя покрывала на лôжка** зр. 3·20 и 4·20. **Гарнитуръ гобеленовый** два одѣяла и одинъ обрусъ зр. 7·75. **Гарнитуръ Викторiя**, такожь 2 одѣяла и 1 обрусъ зр. 7·50 и 10. — **Заслоны Викторiя**, складаючiся зъ 2 довгихъ крылъ съ бордюрами, одною драперiею съ двома пôддержками, съ френдзлями. Цѣле ôкно зр 3·50, 4·50 **Правдивi всходнi обрусы шенильовi**, зр 5·— и 7·—. **Смирненьскi портiєры шенильовi**, новôсть до заслонъ за штуку зр. 9·—, **тунетаньскiй взорець** зр. 4·—. — **Правдивi заслоны Мекка** зр 6·50 и 8·50 — **Коцы на постôль** для службы зр. 2·50 и 3·—. **Флянельовi одѣяла** зр 5·— и 6·— **Одѣяла кашмировi** въ всѣхъ барвахъ. сшитi найлѣпшимъ шифономъ за штуку зр. 4·60. **Нормальнi одѣяла** пôсля системы **проф. Єгера**, зр 13·—. **Миляньскi шовковi одѣяла здоровя** для особъ недужихъ, шовкъ буретовый зр. 3·25, найтяжшои дубль якости зр. 6·30. **Стебнованi одѣяла Викторiя зъ шовкового атласу** всякои барвы 118 цм. широкi 190 цм довгi зр. 8·50. При замовленю заслонъ, обрусôвъ и одѣялъ просимо о поданье пожеланои барвы.

Конкуренцiя обманѣ кôньскими дергами.

Фабрика дергъ Викторiя предкладае на перекôръ обманчивôй конкуренцiи величезнi, широкi и дуже грубi не до знищеня **дерги Викторiя** съ 6 пестрыми пасками модными за штуку лишь по зр. 1·40. Такi самi 190 цм. довгi и 130 цм. широкi зр. 1·60, найтяжшои якости дубль зр. 1·90. Тi дерги можна такожь уживати замѣсть коцôвъ на пестѣль.

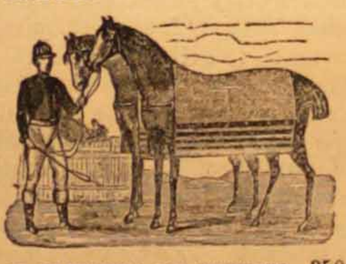

П. Т. Панамъ властителямъ коней поручаемо нашь **спецiяльный выробъ фiякерскихъ дергъ Викторiя** съ зовсѣмъ ясножовтымъ тломъ и съ осьми пестрыми бордюрами въ паски за штуку **зр. 2·60**, найтяжшои якости **зр. 3·50**.

Спецiяльнôсть въ правдиво англiйскихъ дергахъ до подорожи съ правдивою имитацiею тигрисовои кожи, можна уживати такожь на возы и санѣ, цѣна за штуку **зр. 8·50 и зр. 9·50**. Правдивi англ. **пледы до подорожи для мужчинъ** 350 цм довгi, 150 цм. широкi за штуку **зр. 4·75 и 5·50**, найлѣпша сорта **зр 7·50**.

Великiй выбôръ **диванôвъ, одѣялъ, обрусѣвъ и дергъ**. Цѣнники на жаданье даромъ и франко.

Звертаю покорно увагу моихъ высокоповажаныхъ П. Т. ôтбирателѣвъ, що маю выключне заступство нововынайденыхъ американьскихъ **каучуковыхъ плащѣвъ ôтъ дощу для дамъ и мужчинъ**. Можна ихъ уживатя на одинъ бôкъ яко обгортники и порошники а на другiй бôкъ кавчуковый ôтъ дощу. Тi плащѣ суть такъ малi и можна ихъ такъ тонко зложити, що можна ихъ выгôдно сховати до кишенѣ Чи то въ подорожи чи въ мѣстѣ нема красшои ношѣ. **Цѣна за штуку лишь зр 7·50.** При замовленю плащѣвъ просимо о поданье довгости, почавши ôтъ ковнѣря въ долину.

Замовленя треба высылати до генеральнои агентуры Export- und Victoria-Waaren-Compagnie **E M. Bernfeld, Wien, I, Salzgries 3.**

Агентуры филiяльнi: **Парижъ, Лондонъ, Берлинъ, Ню-Йоркъ, Петербургъ и Константинополь.** 1561 4—?

Гомеріяна-гербата

Лѣкарями поручане, знамените средство

противъ 1508 12-52

недугъ на легки и шiи, (сухоты, дыхавиця, недугъ гортанки.)

Надзвычайнi успѣхи! Брошуру о тôмъ розсылаеся даромъ.

Пачка Мрк. 1,20 Лишь правдиву можна одержати ôтъ A. Wolffsky, Berlin N., Weissenburger Strasse 79.

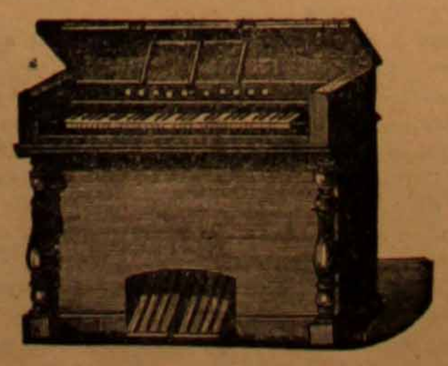

ОПОВѢЩЕНЬЕ:

Понеже знаю, що Высокоповажанi отцѣ духовнi уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНIЮМЪ (або ФИСГАРМОНIЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназiи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тôмъ дуже пожиточномъ инструментѣ найлѣпшу информацiю.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае такожь на раты.

1372 47—? Съ поважаньемъ

IОАНЪ СЛИВИНЬСКIЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органôвъ и гармонiюмъ у Львовѣ.

Взываю!

Вп. О. М. Н. въ Былячахъ, почта Нове Мѣсто, щобъ якъ найскорше зволивъ залагодити вѣдому справу, ôтъ такъ давна заляглу, бо въ противномъ случаю осмѣлюся цѣлу справу передъ свѣтомъ выявити! Дрогобычь въ лютôмъ 1886.

Михаилъ Залужный.

ЕЛЯСТИЧНI ВАЛКИ

до затыканя шпаръ въ ôкнахъ и дверехъ, найлѣпше и найдешевше средство забезпечена ôтъ протягу, 1547

Гипсъ, Китъ до ôконъ

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке

у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.

МОЛОЧАРНЯ

МАРIИ КОМУНИЦКОИ

ул. Сикстуска ч. 3. у Львовѣ.

Подае до вѣдомости Высокоповажанôй П. Т. Публицѣ, що кромѣ всякого рода добôрного набѣлу, доброи сѣльскои кавы, котрои порцiя коштуе 12 крейцарôвъ, можна дôстати найлѣпшои вудженины тоже смачнi снѣданя и вечерѣ, складаючiся зъ всѣлякого мяса и ярины — порцiя по 12 кр. а. в.

Запрашаючи умильно до численного звиджуваня мого Заведеня, остаюсь съ высокоповажаньемъ:

Марiя Комуницка.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администрацiи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигiйскôй.

Руска исторична Библiотека

выходить въ Тернополи неперiодичными (менше бôльше що два мѣсяцѣ) томами въ 10—15 листôвъ печатныхъ. Кождый томъ, що становить для себе окрему цѣлôсть, можна предплачувати ôтдѣльно. Предплата на одинъ томъ безъ пересылки 1 р. 20 кр., съ пересылкою franco 1 р. 30 кр., — рекомендованою 1 р. 40 кр. На умысне замовленье могутъ предплатники дôставати що два томы оправнi въ англiйске полотно съ золоченымъ вытискомъ за доплатою до поданои цѣны 45 кр. на кождi два томы. Замовившi оправнi примѣрники, дôстануть ихъ въ другôй половинѣ лютого. Дальша замовленя на оправнi примѣрники ще прiймаются.

Предплачуючi Томъ II. могуть дôстати ще выйшовшiй Томъ I. по цѣнѣ пренумерацiйнôй.

Предплату найлучше пересылати переказомъ пôдъ адресою: Олександеръ Барвѣньскiй въ Тернополи.

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнi Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.